

Zieke bestuurder ontsnapt aan de fiscus?

Wanneer een vennootschap niet in staat is haar belastingschulden te voldoen, dan dient de bestuurder hiervan deze betalingsonmacht direct te melden bij de fiscus om aansprakelijkheid te voorkomen. Dat geldt volgens vaste rechtspraak in principe ook voor zieke bestuurders, maar op 28 september 2007 bracht de Hoge Raad een nuancering aan.

Het belang van een tijdige melding is groot: de fiscus kan de bestuurder uitsluitend aansprakelijk stellen als zij aannemelijk maakt dat het niet betalen van de belastingschuld het gevolg is van kennelijk onbehoorlijk bestuur dat aan de bestuurder te wijten is. Hierbij gaat het om aansprakelijkheid voor loonbelasting, omzetbelasting, accijns en enkele minder prominente belastingen.

Bij te late melding wordt de bewijslast omgedraaid. De bestuurder kan zijn aansprakelijkheid dan alleen ontlopen door te bewijzen dat:

- het niet melden van de betalingsonmacht niet aan hem te wijten is, en
- het niet betalen van de belastingen of premies niet te wijten is aan onbehoorlijk bestuur aan zijn kant .

Dit is een zware opgave.

Excuses niet snel aanvaard

Uit verschillende uitspraken is gebleken dat excuses niet voor het oprapen liggen. Misverstanden tussen bestuurders en de taakverdeling binnen de directie zijn bijvoorbeeld geen excuses voor het niet (rechtsgeldig) melden. Ook ziekte van de bestuurder is niet snel een excuus: als hij zelf niet kan zorgen voor een tijdige melding, dan moet hij zorgen voor een adequate vervanger die dat zonodig voor hem doet.

Hoge Raad nuanceert rechtspraak

Op 28 september jongstleden deed de Hoge Raad uitspraak in een zaak waarin een zieke bestuurder niet tijdig had gemeld. De Belastingdienst stelde dat de man zich door zijn ziekte had moeten realiseren dat hij het substantiële risico liep dat hij de BV op enig moment niet meer zou kunnen besturen en dat hij daarom tijdig maatregelen had moeten nemen.

De Hoge Raad is het hier niet mee eens. Volgens de Raad hoeft een bestuurder in de periode vóór de 'deadline' alleen maatregelen te treffen als de financiële vooruitzichten in die periode daar redelijkerwijs aanleiding toe geven. Is dat het geval, dan moet de bestuurder bovendien redelijkerwijs kunnen voorzien dat hij niet meer in staat zal zijn een eventuele betalingsonmacht zelf tijdig en naar behoren te melden en daar nog maatregelen voor te kunnen treffen. In deze zaak was volgens de Raad aan deze voorwaarden niet voldaan. Zo was de bestuurder in eerste instantie 50 procent arbeidsongeschikt en verwachtte hij nog het nodige te kunnen doen.

Moraal

Met deze uitspraak kreeg de fiscus een tik op de vingers. De uitspraak komt er dus op neer dat u geen maatregelen hoeft te treffen als u geen problemen voorziet. Treden onverwacht toch problemen op en kunt u door ziekte geen maatregelen meer treffen (en dus ook geen melding doen), dan kan uw ziekte – onder omstandigheden – een geldig excuus zijn voor het niet tijdig melden.